

ЗАПИСНИК СА САСТАНКА ЕКСПЛАНАТОРНОГ СКРИНИНГА

ПОГЛАВЉЕ 31: Заједничка спољна и безбедносна политика

ДАТУМ СКРИНИНГА: 15. јул 2014. године

1. НАЛАЗИ/ЗАКЉУЧЦИ НАКОН ПРЕДСТАВЉАЊА ПРАВНЕ ТЕКОВИНЕ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ОД СТРАНЕ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

Представник Европске комисије (ЕК) је истакао да питања у вези са КиМ неће бити разматрана у оквиру Поглавља 31, већ у оквиру Поглавља 35 – Остала питања.

Представник Спољнополитичке службе ЕУ (ЕЕАС) је нагласио да је садржина Поглавља 31 превасходно политичке природе. Због тога, у овом поглављу дискусију заједнички воде представници ЕК и ЕЕАС. Државе кандидати, у процесу преговора за приступање РС ЕУ, имају обавезу да своју спољну политику усагласе са заједничком спољном и безбедносном политиком ЕУ. Истакао је да правне тековине ЕУ у овој области чине политичке декларације, одлуке и међународни споразуми. У односу на друга преговарачка поглавља и чињеницу да се одређени прописи разматрају у више поглавља, објашњено је да се у оквиру Поглавља 31 разматра спољнополитички аспект тих питања.

Министарка без портфеља задужена за европске интеграције Ј. Јоксимовић је истакла да је Влада РС свесна обавеза које произилазе из процеса, као и да је основни спољнополитички циљ РС приступање ЕУ. Истакла је да је регионална сарадња, такође, приоритет РС, као и да се на том плану иде узлазном путањом.

2. ПИТАЊА КОЈЕ ЈЕ ПОСТАВИЛА ДЕЛЕГАЦИЈА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ У ВЕЗИ СА ПРАВНОМ ТЕКОВИНОМ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И ОДГОВОРИ ЕВРОПСКЕ КОМИСИЈЕ

1. ЗСБП/ЗБОП институционални актери и процес доношења одлука и Правни инструменти и процедуре

Није било постављених питања.

2. Институционални оквир (Европски савет/Савет за спољне послове/ Политички и безбедносни комитет, радне групе), Политички дијалог, Инструменти (декларације/изјаве/усаглашавање) и ЕУ локална сарадња

Питање: Иако је Стратегија националне безбедности Србије у великој мери усаглашена са Стратегијом безбедности ЕУ, да ли је потребно додатно усаглашавање у процесу

прикључења ЕУ, нарочито у делу који се односи на људска права страна у сукобу и уопште људска права?

- Представник ЕЕАС је објаснио да је за одговор на ово питање потребна посебна анализа оба документа.

Питање: Да ли нове тзв. „суб стратегије ЕУ“ које су доношене након опште Стратегије безбедности ЕУ (нпр. о оружју за масовно уништавање, пролиферацији оружја, односима са појединим регионима) доводе до потребе додатног усаглашавања у преговарачком процесу.

- Одговор је дат на истим линијама као одговор на претходно питање.

3. Дијалог о људским правима

Питање: У којој фази је процес приступања ЕУ Европској конвенцији о заштити људских права и основних слобода Савета Европе? Какве обавезе у погледу подршке изјавама и декларацијама проистичу за РС у том процесу?

- На одговор да се о заштити људских права разговара у оквиру преговарачког поглавља 23, наша страна је разјаснила да се питање не односи на меритум и садржину заштите људских права већ на заједничку спољну политику у том погледу. Договорено је да питање буде у писаној форми достављено како би ЕК и ЕЕАС накнадно припремили одговор.

4. Буџет Заједничке спољне и безбедносне политике

Питање: Да ли постоји и каква је контрола трошења буџета при мисијама ЕУ у којима учествују и државе не-чланице и да ли се ова контрола односи и на њихово учешће?

- ЕААС је истакла да при свим операцијама ЕУ врши разноврсне контроле трошења средстава намењених тим операцијама. Постоји и контрола од стране спољашњих ревизора, које ангажује ЕК, као и унутрашња контрола које врше друге институције.

5. Политика ЕУ о рестриктивним мерама (санкције)

Питање: Када је у питању примена рестриктивних мера, сходно члану 29 Уговора о ЕУ и члану 215 Уговора о функционисању ЕУ да ли се доноси појединачни акт?

- Државе чланице доносе националну регулативу у примени рестриктивних мера.

Питање: Да ли је правни основ за утврђивање рестриктивних мера садржан у одредбама Уговора о ЕУ и Уговора о функционисању ЕУ или постоји и нека правна регулатива нижег степена која је битна за спровођење рестриктивних мера?

- Након доношења одлуке о рестриктивној мери следи усвајање правне регулативе.

6. Превенција конфликта

Питање: Да ли је могуће да држава кандидат може да буде део механизма за превенцију и ако је одговор потврдан на који начин?

- Договорено да се достави писани одговор накнадно.

Питање: Да ли земље кандидати могу учествовати у процесу медијације и шта је потребно да земље кандидати ураде у својој правној регулативи?

- Представник ЕЕАС је рекао да није сигуран да ли држава кандидат може да узме учешћа у процесу медијације или превенције конфликта.

Питање: Имајући у виду закључке о „Свеобухватном приступу“ из маја о.г, планирани Акциони план, који треба да се усвоји до краја првог квартала 2015. године, као и чињеницу да је ЗБОП поред других инструмената, суштински део Свеобухватног приступа, да ли се може очекивати да ће евентуална нова ЕУ регулатива, имати утицаја на преговарачки процес земаља кандидата.

- У овом тренутку у току је процес израде Акционог плана, а цео концепт „Свеобухватног приступа“ је у фази „континуираног разматрања у ЕУ“, тако да конкретан исход и решења нису још дефинисана. Србија се, као и свака држава која није члан ЕУ, налази у ситуацији да прати овај процес са стране у циљу каснијег усаглашавања. Представник ЕЕАС је оценио да, највероватније, евентуална нова регулатива неће утицати на преговарачки процес РС.

7. Спречавање ширења оружја за масовно уништење/ Национална стратегија за контролу малог и лаког наоружања

Питање: Имајући у виду да је Србија у завршној фази израде Закона о увозу и извозу наоружања да ли је, са аспекта ЕУ законодавства, прихватљиво да критеријуми из „Заједничког става ЕУ“ (944/2008) буду уграђени у закон или је потребно формално прихватање ове позиције од стране Владе?

- Договорено је да се на ово питање накнадно писмено одговори.

Питање: У вези инструмента за стабилизацију, да ли Србија може узети учешћа у неким областима за које сматра да има капацитете са којима би могла помоћи овој политици, као што је област војномедицинске сарадње.

- Ако Србија има капацитете у некој области, може поднети предлог у вези са помоћи у датој области. Капацитети који ЕУ користе нису ограничени на институције држава чланица. Представник ЕЕАС ће накнадно доставити одговор око војномедицинске сарадње, односно о томе да ли постоји могућност организовања обуке (нпр. биолошка превентива и др.)

Затражено је да се ово питање достави у писаној форми.

Питање: Какав је однос докумената (у односу – „опште“/“посебно“/“специјално“) између EU strategy against proliferation of weapons of mass destruction и EU CBRN Action Plan (који је био део обавезног acquis за Поглавље 24 у делу борбе против тероризма) и због чега су ова два прописа раздвојена у два поглавља (31 и 24)

- Представник ЕЕАС је одговорио да има много примера разних области које се преклапају и припадају различитим поглављима, али да је предмет разматрања у овом поглављу спољнополитички аспект ових питања.

Питање: Који је степен обавезности „Заједничког става“ бр. 944 из 2008. године којим се уређује контрола извоза војне технологије и опреме, имајући у виду да овај „заједнички став“ након усвајања Лисабонског уговора није преточен у одлуку као основним правним инструментом ЗБОП-а, што се предвиђа чланом 25. Лисабонског уговора

- Овај Заједнички став је правно обавезујући на исти начин као и оквирне одлуке које су правни акти који регулишу ову област након Лисабонског уговора.

8. Борба против тероризма

Питање: Због чега је подељено питање борбе против тероризма у поглављу 24 и 31 (различити аспекти једне исте борбе или различити спроводиоци)?

- У оквиру Поглавља 24 се разматра унутрашњи аспект прихватања стандарда како би држава кандидат постала држава чланица, а у оквиру Поглавља 31 део који се односи на спољну политику и односе са трећим државама у области у питању.

Питање: На који начин ће питање финансирања тероризма бити третирано пошто је заступљено у Поглављу 31 кроз Стратегију против финансирања тероризма, али и у поглављу 4?

- Одговор дат на истим линијама као и одговор на претходно питање

Питање: Да ли сте имали у пракси случај да издавање извозне дозволе буде одбијено од стране једне државе чланице, а потом да дозвола буде издата од стране друге државе чланице и са којим образложењем ?

- Представник ЕЕАС је одговорио да није сигуран да је било случајева које се помињу у питању.

Питање: Какав је однос докумената (у односу – „опште“/“посебно“/“специјално“) између : The European Union Counter-Terrorism Strategy и EU Action Plan on Combating Terrorism, и какав је однос у истом смислу, између ових и докумената из првог питања. Да ли ова два последња садрже прва два или њихове делове. Дакле да ли су документа повезана у смислу да Акциони план разрађује Стратегију, као што је случај у Србији, или су то потпуно два раздвојена документа?

- Одговорено у оквиру презентације.

Питање: У којој мери ће нове Препорука ФАТФ утицати на политику/стратегију Европске уније у области спречавања финансирања тероризма и да ли ће бити евентуалних промена у скоријем периоду

- Нове ФАТФ препоруке су усвојене 2012. године, у њиховом формулисању је учествовао велики број држава чланица ЕУ и оне ће бити обавезне на нивоу ЕУ.

Питање: Какве новине доноси Четврта директива у делу који се односи на радње и мере које су државе чланице обавезне да предузимају у спречавању финансирања тероризма?

- У току је усаглашавање око Четврте директиве.

9. Сарадња са међународним организацијама

Питање: Да ли ступањем на снагу Кампала амандмана на Римски статут Међународног кривичног суда проистиче и обавеза за државу кандидата да исти ратификује имајући у виду принцип универзалности?

- Чланице ЕУ немају о Кампала амандману заједнички став, па сходно томе таква обавеза не постоји.

10. Безбедносне мере (поверљиве информације)

Питање: У тачки 28. Прилога 1. (који садржи одредбе о персоналној безбедности), а којим се ближе уређује члан 7. Одлуке, предвиђено је одступање од правила обавезног поседовања безбедносног сертификата за приступ тајним подацима за појединце у државама чланицама који су прописно овлашћени на основу својих функција. У пракси, који је круг оваквих лица и које функције су конкретно у питању?

- Одговорено да нема јединственог стандарда, а пракса у државама чланицама је различита. Пожељно је да круг лица буде што ужи и да обухвати само највише званичнике.

Питање: У тачкама 15. 16. Прилога 3. Одлуке предвиђа се обавеза преиспитивања степена тајности на сваких пет година. Међутим, питање је колики је максимални рок после кога престаје тајност неког ЕУ податка, и то за сваки степен тајности (EU TOP SECRET, EU SECRET, EU CONFIDENTIAL, EU RESTRICTED), да ли се максимални рок може продужити и у којим случајевима?

- На државама чланицама је да саме одређују рок, с тим што је присутно решење да се након одређеног рока поново разматра класификација тајности (најчешћа пракса у државама чланицама је пет година).

Питање: У пракси држава чланица Европске уније, да ли се националним законодавствима прописује крајњи рок у коме безбедносна провера за лица која ће имати приступ тајном податку мора бити извршена, колики је рок уобичајен и шта уколико се такав рок прекорачи (да ли постоји претпоставка да не постоје безбедносне сметње или у сваком случају ипак мора бити извршена безбедносна провера)?

- И по овом питању је различита је пракса, неке државе чланице имају ограничење, док друге то ограничење немају. Представник ЕЕАС је препоручио да се Србија у вези са овим питањима консултује са државама чланицама у региону које имају сличан правни систем како би јој оне пренеле своја искуства и примере добре праксе у овој области.

11. ЗБОП- доприношење капацитетима и ЕУ операције

Питање: Да ли се, када је реч о цивилним операцијама, ослањају на капацитете држава чланица или имају сопствене капацитете? Да ли државе кандидати могу учествовати са својим капацитетима?

- Не види се препрека за отварање ове опције за државе кандидате.

Питање: Да ли се разматра редефинисање концепта борбених група с циљем њихове употребе и у друге сврхе? Србија је спремна да узме учешће, тачније биће спремна у другој половини 2015. најкасније у првој половини 2016.

- У току је дебата у циљу побољшања флексибилности коришћења борбених група.

3. ОПШТА ОЦЕНА

У сумирању резултата, на крају састанка, председник Преговарачке групе амб. Миомир Удовички је истакао значај овог скрининга за даље фазе у овом поглављу, наглашавајући да је први спољнополитички циљ Србије – приступање ЕУ. Указао је на спремност Србије да хармонизује своју спољну, безбедносну и одбрамбену политику са политиком ЕУ у овим областима, напомињући да је то дуготрајан процес, њену посвећеност регионалној сарадњи, учешће у операцијама ЕУ у управљању кризама, као и значај који придаје непролиферацији и контроли наоружања.

Делегација РС је била добро припремљена, поставила је низ питања на готово све теме које су биле на дневном реду састанка.

Посебно је похваљено то што су питања достављена унапред, што је омогућило да се многи одговори уврсте у презентације. Наведено као значајно да су експерти РС и ЕЕАС који се баве овим питањима остварили непосредан контакт што ће будућу сарадњу учинити једноставнијом и ефикаснијом. Истакли су отвореност за сва евентуална додатна питања које РС може да постави.

Констатовано је да је састанак билатералног скрининга за ово поглавље заказан за 10. октобар када се очекује да РС представи пресек стања у свим областима о којима је био речи на састанку.

РС се обавезала да ће у року од пет радних дана доставити писмено три питања на која није одмах одговорено, а на која ће ЕК и ЕЕАС накнадно доставити одговор до краја августа. Такође је договорено да РС достави и Стратегију националне безбедности ради анализе.

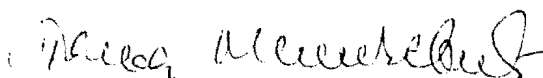
ЕЕАС и ЕК су најавили да ће до 22. августа доставити листу питања за билатерални скрининг. Одговоре на ова питања РС има обавезу да достави до 1. октобра, а презентације за билатерални скрининг до 3. октобра о.г.

4. ПРИЛОЗИ

- Листа присутних на састанку;
- Листа представника органа и организација који су састанак пратили путем видео линка;
- Дневни ред састанка

Датум, 15. јул 2014.

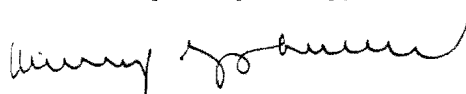
Шеф Преговарачког тима

проф. др Тања Мишчевић

Амбасадор

Председник Преговарачке групе

Миомир Удовички

Амбасадор